

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.com.pl, <http://www.krs.com.pl>
tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00, tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, 17 września 2024 r.

DB/34/2024/KK

Szanowny Pan
Andrzej Domański
Minister Finansów
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z powyższą informacją o prowadzonych konsultacjach projektu *Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków*, Komisja Finansów Spółdzielczych Krajowej Rady Spółdzielczej, jako naczelnego organu samorządu spółdzielczego w kraju, na swoim posiedzeniu w dniu 16 września br. po analizie jego treści, postanowiła tą drogą skierować do Pana Ministra następujące uwagi do przedmiotowego projektu z wnioskiem o ich uwzględnienie w ostatecznym brzmieniu Rozporządzenia:

I. Treść Rozporządzenia

Ad § 1 pkt 3 – używane jest pojęcie „zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym i gwarancyjnym” jako desygnat nazwy ekspozycji kredytowej, które w projekcie rozporządzenia stosowane jest do wskazania podstawy tworzenia rezerw celowych, zgodnie z § 2 ust. 1 projektu rozporządzenia. Jednakże w związku z brzmieniem § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, w którym użyto pojęcia „zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym lub gwarancyjnym” proponujemy ujednoczenie nomenklatury i zastąpienie funktora „i” funktorem „lub”. Jednocześnie pragniemy zauważyć, iż w praktyce ogromną trudność stanowi ustalenie w jakiej wartości należy ewidencjonować pozostałe pozycje pozabilansowe, a w szczególności wartość przyjętych przez bank zabezpieczeń, które nie tylko mogą pomniejszyć podstawę tworzenia rezerw celowych w odniesieniu do wartości kapitału, ale także w odniesieniu do naliczonych przez bank odsetek. Jest to szczególnie doniosłe w przypadku pogarszającej się jakości ekspozycji, ponieważ w takich przypadkach wartość naliczonych odsetek może przekraczać wartość kapitału.

W związku z powyższym proponujemy dodanie paragrafu o treści:

„W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. z 2019 r. poz. 957) § 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

1. „7) konto pozabilansowe - przewidziane planem kont urządzenie przeznaczone w szczególności do ewidencjonowania według wartości nominalnej udzielonych lub otrzymanych przez bank zobowiązań o charakterze finansowym lub gwarancyjnym, operacji walutowych, zawartych przez bank kontraktów kupna-sprzedaży instrumentów finansowych w okresie pomiędzy zawarciem transakcji a jej rozliczeniem, a także do ewidencjonowania udzielonych lub otrzymanych zabezpieczeń w wartości nie

przekraczającej wartości zabezpieczanej ekspozycji kredytowej wraz z należnościami związanymi z ekspozycjami kredytowymi;”.

Ad § 1 pkt 20 – proponujemy rozważenie zastąpienia zwrotu „należność ze spłatą balonową” na „kredyt ze spłatą balonową”, ponieważ zapobiegnie to możliwości niewłaściwej interpretacji zasad tworzenia rezerw celowych w odniesieniu do pożyczek w rachunkach oszczędnościowo-kredytowych, których zasady spłaty mogą być zbliżone do kredytu ze spłatą balonową. Rozumiemy, że w definicji używa się pojęcia „kredyt” w rozumieniu Prawa bankowego, jednakże z obawy o nadinterpretację projektowanego pojęcia proponujemy doprecyzowanie definicji.

Ad § 3 ust. 2 pkt. 1 do 4 - wnosi o utrzymanie na dotychczasowym poziomie wysokości rezerw celowych na ekspozycje kredytowe tj. § ust 2 pkt. 1 do 4 projektu proponuje się nadać brzmienie:

- 1) 1,5% - w przypadku kategorii „pod obserwacją”
- 2) 20% - w przypadku kategorii „poniżej standardu”
- 3) 50% - w przypadku kategorii „wątpliwe”
- 4) 100% - w przypadku kategorii „stracone”

Zgodnie z opracowaniem KNF dot. sytuacji banków spółdzielczych i banków zrzeszających za I kw. 2024 roku, ozezerwowanie należności na ekspozycje kredytowe zagrożone w sektorze banków spółdzielczym wyniosło 68,7%, przy ozezerwowaniu w/w należności w całym sektorze (banki komercyjne i banki spółdzielcze) za 2023 rok wyniosło 61,5%, co świadczy o wyższym poziomie ozezerwowania należności zagrożonych pod rygorami obecnego Rozporządzenia . Jednocześnie banki spółdzielcze są uczestnikami Spółdzielczych Systemów Ochrony (IPS). Wielostronne umowy wiążące uczestników systemów gwarantują im płynność oraz bezpieczeństwo działania w grupie.

Ad § 5 ust 2 pkt. 3a i 5a – proponujemy doprecyzować jaka wartość papierów wartościowych stanowi podstawę pomniejszenia o 90%. Z treści projektowanego przepisu nie wiadomo, czy może być to wartość nominalna, czy wartość godziwa lub inna wartość.

Ad § 5 ust. 5 – dotychczasowe brzmienie tego zapisu zmienić na:

„Jeżeli w przypadku ekspozycji kredytowej opóźnionej w spłacie, terminy (harmonogram) spłaty zostały zmienione, to opóźnienie w spłacie ekspozycji kredytowej liczy się dla celów określonych w ust. 4 według zmienionych terminów (zmienionego harmonogramu) spłaty, pod warunkiem że zmiana ta została dokonana po raz pierwszy. W przypadku kolejnych zmian terminów (harmonogramu) spłaty, opóźnienie w spłacie ekspozycji kredytowej liczy się według terminów (harmonogramu) spłaty ustalonych w pierwszej zmianie ustalonej po zidentyfikowanym opóźnieniu w spłacie przekraczającym 30 dni.”.

W pierwotnym brzmieniu brak jest doprecyzowania, o którą pierwszą zmianę chodzi. Reasumując, np. kredytobiorca realizujący inwestycję zmienia harmonogram spłat w związku z opóźnieniami w realizacji inwestycji. Jest to pierwsza zmiana harmonogramu spłat. Z przyczyn niezależnych od klienta następuje dalsza zmiana (druga) harmonogramu wydłużająca okres kredytowania. Po 5 latach bank identyfikuje opóźnienia w spłacie. Treść zapisu wskazuje na obliczanie opóźnienia w spłacie w stosunku do pierwszej zmiany. Proponowany zapis

pozwala na obliczanie pomniejszych od momentu zdiagnozowania faktycznych kłopotów w obsłudze kredytu przez klienta.

Ad § 9a pkt. 2 – dotychczasowe brzmienie zapisu zmienić na:

„2. Zasady tworzenia i rozwiązywania rezerw celowych oraz odpisów aktualizacyjnych powinny być stałe w okresie obowiązywania polityki rachunkowości „

Wykreślić we wskazanym paragrafie pkt. 4 i 5

Polityka rachunkowości zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (ustawa o rachunkowości) dopuszcza dokonywanie zmian w/w Polityki rachunkowości w okresach rocznych. Zapis jest niezgodny z art.8 ust2 ustawy o rachunkowości.

Ad § 10 ust. 3 – proponujemy rozważenie wprowadzenia warunku do zezwolenia, o którym mowa w tym przepisie. W takim przypadku nie istniałaby konieczność „cofania” zezwolenia, która podlega procedurze sądowno-administracyjnej, która może znacząco przedłużyć w czasie proces „powrotu” do wyliczania wartości rezerw celowych. Jeżeli nie wydaje się to celowym, to proponujemy nadać rygor natychmiastowej wykonalności decyzji cofającej zezwolenie.

Ad § 12 – prosimy o rozważenie wykreślenia projektowanego przepisu ze względu na treść art. 154 i 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, w których uregulowano przedmiotową kwestię.

Ad § 13 – proponujemy doprecyzowanie tego, o jakich skutkach zmiany rozporządzenia jest mowa w tym przepisie.

II. Załącznik nr 1 cz. I

Ad pkt 2 – w treści zapisu wykreślić po ostatnim przecinku słowa „... powinien w szczególności uwzględnić:” i nadać mu brzmienie:

„2. Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, z zastrzeżeniem cz II ust 1 pkt 4a, odpowiednio do jego statusu w tym zwłaszcza rodzaju prowadzonej ewidencji księgowej, rodzaju podmiotu lub odpowiednio do rodzaju kredytu tj. kredytowania zapotrzebowania na środki obrotowe lub finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych .” oraz wykreślić podpunkty od 1 do 5.

Nie ma potrzeby wpisywania wprost w projektowanym Rozporządzeniu zapisów zawartych w pkt. 2 od ppkt. 1 do ppkt. 5 katalogu mierników jakościowych i ilościowych ze względu na ich zmienność i konieczność bieżącego dostosowania przez banki do obowiązujących przepisów prawa, ustawy o rachunkowości i otoczenia gospodarczego.

Jednocześnie KNF w swoich rekomendacjach na bieżąco wydaje dobre praktyki w powyższym zakresie

III. Załącznik nr 1 cz. II

Ad pkt 1 ppk 4a - proponuje się zamianę zawartych w ppk. 4a wartości z 20 000 zł na 2 000 000 zł oraz z 0,2% do 2,0 % kapitału TIER1

Podniesienie wymienionych wartości nie wpłynie na wzrost ryzyka banku z uwagi na poziom istotności danej ekspozycji kredytowej. KNF uznaje ekspozycję za istotną jeśli przekracza ona poziom 5 % TIER1.

Ad pkt 7 ppk 7 - proponuje się zmianę istotności zmniejszenia zobowiązania finansowego, z proponowanego „nie wyższy niż z 1%” na poziom 4%.

Zaproponowany poziom 4% konsumuje skutki inflacji, oraz skutki wzrostu kosztów działalności gospodarczej jakie dotyczą kredytowane przez banki spółdzielcze przedsiębiorstwa jest, niższy niż obecna inflacja i realnym wskaźnikiem.

IV. Załącznik nr 1 cz. III

Ad pkt 1 i pkt 1a - proponuje się wykreślenie całości tej części załącznika, tj. wskazanych tu pkt 1 i 1 a. Jednocześnie proponuje się utrzymanie zapisów dotychczasowych w zakresie zasad Zmiany klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

Uwaga natury ogólnej

Zmiana Rozporządzenia powodować będzie konieczność dostosowania obecnie wykorzystywanych programów informatycznych, co nieść będzie ze sobą określone koszty dla banków spółdzielczych.

Przedstawiając powyższe, jeszcze raz zwracam się do Pana Ministra o rozpatrzenie przedłożonych uwag i uwzględnienie ich w ostatecznym brzmieniu przedmiotowego Rozporządzenia.

Przewodniczący Komisji
Finansów Spółdzielczych Zgromadzenia Ogólnego KRS

(-) Jan Grzesiek

Wypisami z punktu i uzasadnieniem

Prezes Zarządu
Krajowej Rady Spółdzielczej

(-) Mieczysław Grodzki

Do wiadomości:

1. Pan Krzysztof Paszyk - Minister Rozwoju i Technologii
2. Pan Czesław Siekierski – Minister Rolnictwa i Rozwoju Ws